

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

CAMERA DEPUTAȚILOR

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Lege privind statutul Limbii Semnelor Române

Art. 1. România recunoaște existența și valoarea culturală și pedagogică a Limbii Semnelor Române, (LSR) ca limbă specifică a persoanelor surde și hipoacuzice.

Art. 2 Protecția și promovarea drepturilor persoanelor surde și hipoacuzice are la bază următoarele principii:

- a) Drepturile dobândite la naștere – se bazează pe principiul drepturilor fundamentale ale omului în ceea ce privește dobândirea limbii la naștere. Când este dobândit rapid, permite copiilor surzi să aibă o comunicare deplină, îmbunătățind abilitățile lor cognitive și sociale. Copiii surzi au nevoie de acces la limba semnelor de la naștere.
- b) Identitatea surdă – identifică persoanele surde și hipoacuzice ca aparținând unei comunități culturale și lingvistice care folosesc limba semnelor ca limbă naturală pentru a comunica.
- c) Accesibilitate – persoanele surde sau hipoacuzice au nevoie de acces la informații și servicii publice, cum ar fi asistența medicală, ocuparea forței de muncă, asistență socială sau orice alte servicii guvernamentale, prin intermediul interpretării limbii semnelor și a subtitrării.
- d) Egalitatea de șanse pentru ocuparea forței de muncă – limba semnelor este o competență pentru comunicarea și furnizarea de interpreți astfel încât persoanele surde sau cu deficiențe de auz să aibă acces la locuri de muncă care să reflecte interesul și competența lor, principalele obstacole în ocuparea forței de muncă decurgând din mediile de lucru inaccesibile.
- e) Limbă egală – limba semnelor este un mijloc lingvistic pentru a transmite gânduri, idei, emoții, având sintaxă, morfologie și structură proprie, îndeplinind toate caracteristicile pentru a define națiunea de limbă
- f) Educație bilingvă – este o abordare social-culturală a folosirii limbii semnelor ca limbă de predare în toate disciplinele, în combinație cu predarea citirii și scrierii limbii folosite în țară sau în societate.

- g) Participare egală – accesul în mod egal la viața socială, culturală, economică și politică, fiind asigurate condițiile ca persoanele surde să poată participa în toate procesele de luare a deciziilor cu privire la viața lor.
- h) Învățarea pe tot parcursul vieții – accesul la educație, formare și dezvoltare profesională continuă pentru obținerea și păstrarea unui loc de muncă și în câștigarea unui venit care să permită existența independentă.

Art. 3. Comunitatea persoanelor care folosește limba semnelor reprezintă o minoritate lingvistică și culturală, cu dreptul de a se folosi, de a păstra, de a dezvolta, de a întreține cultura surzilor, de a spori și de a moșteni limbajul semnelor.

Art 4. În colaborare cu asociațiile și organizațiile care reprezintă drepturile persoanelor surde și cu deficiențe de auz, Guvernul României va promova și va susține o politică de promovare culturală, profesională în beneficiul persoanelor surde și hipoacuzice.

Art 5. Persoanele surde și hipoacuzice au dreptul să folosească limbajul semnelor în raporturile cu autoritățile administrației centrale și locale pentru a-și exercita totalitatea drepturilor cetățenești.

- (1) Autoritățile administrației centrale și locale au obligația de a pune gratuit la dispoziția persoanelor surde și hipoacuzice interpreți autorizați, conform legislației, în limba semnelor române.
- (2) Accesul la interpret în limba semnelor se acordă la cerere sau din oficiu, pe baza actelor doveditoare.

Articolul 6. Predarea Limbii Semnelor Române și predarea prin Limba Semnelor, ca primă limbă, este facultativ și de drept, de la grădiniță până la Universitate. Statului îi revine obligația de a asigura mijloacele necesare care să răspundă în acest sens nevoilor persoanelor surde sau cu deficiențe de auz și ale familiilor din care acestea provin.

- (1) Predarea Limbii Semnelor Române și prin Limba Semnelor Române este asigurată de profesori surzi sau fără deficiențe de auz, care au urmat cursuri de formare și au obținut calificarea pentru utilizarea Limbii Semnelor Române, conform legislației.
- (2) Ministerul Educației Naționale va lua toate măsurile necesare ca Limba Semnelor Române să devină disciplină universitară.

Art. 7. Ministerul Educației Naționale va lua toate măsurile necesare pentru a asigura dreptul copiilor și elevilor surzi de a învăța, de a se instrui și a susține examenele școlare în Limba Semnelor Române.

- (1) Elevilor surzi sau cu deficiențe de auz, înscriși în învățământul de masă, li se asigură, la cerere, dreptul de a susține examenele în limba maternă, respectiv Limba Semnelor Române. Cererea se depune la conducerea instituției de învățământ cu cel puțin 60 de zile înaintea susținerii examenului.
- (2) Elevilor surzi sau cu deficiențe de auz care susțin probe la limba română, în scris, indiferent de forma de învățământ, li se vor asigura, pentru examinare, profesori cunoscători ai Limbii Semnelor Române.

- (3) În cadrul grădinițelor și al școlilor speciale se va folosi Limba Semnelor Române și sistemele de comunicare bilingve.
- (4) Predarea în școlile speciale se poate face numai de cadre didactice autorizate de către instituțiile abilitate sau care au absolvit cursuri de învățământ superior pentru învățarea Limbii Semnelor Române.
- (5) Predarea prin metoda bilingvă atât în grădinițe, cât și în școli, se poate face doar de persoane care și-au însușit și s-au specializat în predare cu metode bilingve.

Art. 8. – Persoanele surde sau cu deficiențe de auz au dreptul, la cerere, să fie asistate de un interpret autorizat în limba semnelor române pentru susținerea examenului examinarea în vederea obținerii carnetului de șofer, în situații care implică instanțe de anchetă și de judecată.

Art. 9. - În termen de doi ani de la publicarea în Monitorul Oficial a prezentei legi, toate ministerele și instituțiile subordonate acestora sunt obligate să își armonizeze propria legislație cu prevederile acestei legi și să ia toate măsurile necesare pentru a respecta dreptul persoanelor surde și hipoacuzice de a folosi Limba Semnelor Române în relația cu instituțiile staului român.

Art. 10. - Instituțiile statului, autoritățile administrației centrale și locale care nu respectă prevederile acestei legi vor suporta rigorile legii.

- (1) Instituția care verifică respectarea dispozițiilor acestei legi este Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile teritoriale.
- (2) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială are obligația de a prezenta Guvernului anual un raport privind măsurile întreprinse în vederea respectării prevederilor acestei legi de către instituțiile statului și autoritățile administrației centrale și locale.
- (3) Nerespectarea dispozițiilor acestei legi se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei.

Art. 11 – La data intrare în vigoare a prezentei legi, toate actele normative în vigoare pe această temă se abrogă.

ANEXĂ

1) În sensul prezentei legi prin:

a) persoane surde și hipoacuzice - orice persoană surdă sau cu deficiențe de auz, care pentru a comunica utilizează limba semnelor române și un sistem de comunicare bilingv.

b) limba semnelor române este folosită de persoanele surde și cu deficiențe de auz și este compusă din semne vizuale, cu o gramatică și norme proprii, fiind o limbă naturală de sine stătătoare.

c) sistem de comunicare bilingv – mijloace de comunicare folosite de persoanele surde și hipoacuzice care implică limba semnelor române, labiolectura, exprimare verbală.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

PREȘEDINTELE
SENATULUI

ION – MARCEL CIOLACU

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU